

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/43/2014
Identifikačné číslo spisu:	3111010779
Dátum vydania rozhodnutia:	03.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3111010779.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 3. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Pavla Polku v trestnej veci proti obvinenému O. G. pre zločin kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák., o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 3To 7/2014, zo dňa 23. apríla 2014 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného O. G. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 17. októbra 2013, sp. zn. 8T 60/2011, bol obvinený O. G. uznaný vinným zo spáchania zločinu kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák. za použitia ustanovenia § 138 písm. b/ Tr. zák. a ustanovenia § 139 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., za čo mu bol podľa § 367 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 4, ods. 8 Tr. zák. s prihliadnutím k § 37 písm. m/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere osem rokov, so zaradením na výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia (podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák.).

Súčasne bol obvinenému týmto rozsudkom podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. uložený trest prepadnutia vecí - počítačovej techniky a podľa § 60 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. i trest prepadnutia vecí - finančnej hotovosti vo výške 15 311,93 eur, 15 000 Kč, 220 Libier a 50 Švajčiarskych frankov.

Napadnutým uznesením Krajského súdu v Trenčíne podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 3 Tr. por. bol na základe odvolania obvineného O. G. zrušený rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 17. októbra 2013, sp. zn. 8T 60/2011, vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a na podklade § 322 ods. 3 Tr. por., podľa § 367 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m/ Tr. zák. a § 38 ods. 2, ods. 4 a ods. 8 Tr. zák. mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere šesť rokov so zaradením na jeho výkon podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Obvinený O. G. podal prostredníctvom obhajcu proti uzneseniu krajského súdu dovolanie podľa § 371

ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por. (doplnené písomným podaním zo dňa 23. júna 2014) doručeným okresnému súdu dňa 26. júna 2014 (s odôvodnením, že napadnutému rozhodnutiu predchádzalo konanie, v ktorom bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom ako aj, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia).

V odôvodnení svojho dovolania obvinený namietal nedostatočné odôvodnenie odsudzujúceho rozsudku Okresného súdu Trenčín a to vo vzťahu k otázke jeho zavinenia a tiež aj vo vzťahu k výroku o treste.

Obvinený primárne namietal, že v štádiu prípravného konania boli porušené jeho práva ako obvineného tým, že nebol prítomný pri vykonávaní domovej prehliadky, ako aj, že okresný a krajský súd nevykonali všetky dôkazy, ktoré boli potrebné vykonať na objasnenie veci, najmä za účelom odstránenia rozporov a nejasností skutkových zistení. Pokiaľ sa týka vykonaných dôkazov obvinený dôvodil, že konajúce súdy ich nesprávnym vyhodnotením dospeli k nesprávnej závere o naplnení zákonných znakov trestného činu kupliarstva, najmä jeho subjektívnej stránky.

V závere odôvodnenia dovolania, dovolateľ vyjadril názor, že mu mal byť uložený súhrnný trest, a to vo vzťahu k predchádzajúcim odsúdeniam z rokov 2010, 2011 a 2013.

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu bol porušený zákon v jeho neprospech, následne aby rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zrušil a prikázal tomuto súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného prezentoval názor, že v predmetnej veci neexistujú dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por. Skutočnosť namietaná v dovolaní, obvinený uvádzal už aj ako odvolacie námietky, s ktorými sa krajský súd vo svojom rozhodnutí náležite zaoberal. Skutkový stav tak, ako bol ustálený súdom prvého stupňa zodpovedá záverom vo veci vykonaného dokazovania a z jeho rozsudku je dostatočne zrejmé, akými právnymi úvahami sa súd pri hodnotení dôkazov riadil.

Dovolaciu námietku obvineného vo vzťahu k spôsobu vykonania domových prehliadok považuje prokurátor za nedôvodnú. Z obsahu zápisníc o vykonaní týchto úkonov vyplýva, že všetky príslušné procesné ustanovenia Trestného poriadku boli plne rešpektované.

Prokurátor dôvodil, že okresný súd vychádzal pri zisťovaní skutkového stavu z obsahu výpovedí svedkov v rámci konania pred súdom a za účasti obvineného pri zachovaní zásad kontradiktórneho konania. Preto, podľa názoru prokurátora, neobstoí ani námietka obvineného, spočívajúca v tvrdení, že súd nemal považovať výpovede svedkov z prípravného konania za zákonné, keďže pri ich výsluchu nebol prítomný jeho obhajca.

V súvislosti s námietkou obvineného, že vo vzťahu k predchádzajúcim odsúdeniam mu mal byť uložený súhrnný trest prokurátor uviedol, že neboli splnené zákonné podmienky na uloženie takéhoto trestu, keďže posudzovaný skutok spáchal až po tom, ako bol za iný trestný čin vyhlásený odsudzujúci rozsudok Okresného súdu Čadca zo dňa 17. mája 2010, sp. zn. 3T 11/2009, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 7. decembra 2010, sp. zn. 1To 82/2010.

Z uvedených dôvodov prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného odmietol.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom :

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím rozsudok Krajského súdu v Trenčíne ako odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o zmiernení trestu odňatia slobody na základe odvolania obvineného podané proti rozsudku okresného súdu, ktorým bol právoplatne uznaný vinným. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie podal obvinený prostredníctvom obhajcu, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. K podaniu dovolania došlo na Okresnom súde Trenčín, t.j. v mieste podľa § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napadané, tak aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytykajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinený poukazuje na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., ďalej dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. a tiež podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda na to, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a tiež na to, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Najvyšší súd sa musel teda vysporiadať s dovolacími námietkami obvineného, v rámci ktorých obvinený spochybňuje zákonný priebeh vykonania niektorých dôkazov, postup pri vykonaní domovej prehliadky, postup pri vykonávaní dokazovania výsluchom svedkov, resp. nevykonania ďalších navrhovaných dôkazov a to z hľadiska porušenia jeho obhajobného práva.

Dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 písm. c/ Tr. por. predpokladá, že v konaní, ktoré odsudzujúcemu rozhodnutiu predchádzalo, bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu. Dovolateľ konkrétne namieta skutočnosť, že „domová prehliadka bola vykonaná bez prítomnosti majiteľa nehnuteľnosti“.

Podľa § 99 ods. 1 Tr. por. domovú prehliadku možno vykonať, ak je dôvodné podozrenie, že v byte alebo v inom priestore slúžiacom na bývanie alebo v priestoroch k nim patriacim (obydlie) je vec dôležitá pre trestné konanie alebo že sa tam skrýva osoba podozrivá zo spáchania trestného činu, alebo je potrebné vykonať zaistenie hnuťelných vecí na uspokojenie nároku poškodeného na náhradu škody.

Podľa § 100 ods. 1 Tr. por. nariadiť domovú prehliadku je oprávnený predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie. V neodkladných prípadoch tak môže namiesto príslušného predsedu senátu a v prípravnom konaní sudcu pre prípravné konanie urobiť predseda senátu a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie, v ktorého obvode sa má prehliadka vykonať. Príkaz na domovú prehliadku musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. V príkaze sa uvedie opis veci alebo opis osoby, ktorá sa má zaistiť pri domovej prehliadke, ak je známa. Doručí sa vlastníkovi alebo užívateľovi obydlia pri prehliadke, a ak to nie je možné, najneskôr do 24 hodín po odpadnutí prekážky, ktorá bránila doručeniu.

Podľa § 100 ods. 2 Tr. por. domovú prehliadku bez meškania vykoná orgán, ktorý ju nariadil, alebo na jeho príkaz policajt.

Podľa § 105 ods. 1 Tr. por. orgán vykonávajúci domovú prehliadku alebo prehliadku iných priestorov, alebo prehliadku pozemku je povinný umožniť osobe, u ktorej sa taký úkon vykonáva, alebo niektorému dospelému členovi jej domácnosti alebo v prípade prehliadky iných priestorov aj jej zamestnancovi účasť pri prehliadke. O práve účasti pri prehliadke je povinný tieto osoby poučiť.

Podľa § 105 ods. 2 Tr. por. k výkonu domovej a osobnej prehliadky treba pribrať nezúčastnenú osobu. Orgán vykonávajúci prehliadku preukáže svoje oprávnenie.

Podľa § 199 ods. 1 Tr. por. ak nie je dôvod na postup podľa § 197 ods. 1 alebo 2, policajt začne trestné stíhanie bez meškania, najneskôr však do 30 dní od prijatia trestného oznámenia, ak ho treba doplniť.

Trestné stíhanie sa začína vydaním uznesenia. Ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, začne policajt trestné stíhanie vykonaním zaistovacieho úkonu, neopakovateľného úkonu alebo neodkladného úkonu. Po ich vykonaní vyhotoví ihneď uznesenie o začatí trestného stíhania, v ktorom uvedie, ktorým z týchto úkonov už bolo začaté trestné stíhanie. O začatí trestného stíhania policajt upovedomí oznamovateľa a poškodeného. Policajt doručí také uznesenie prokurátorovi najneskôr do 48 hodín.

Podľa § 206 ods. 1 Tr. por. ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré ihneď oznámi obvinenému a doručí najneskôr do 48 hodín prokurátorovi a ak je obvineným sudca, súdny exekútor, notár, znalec, tlmočník alebo prekladateľ, aj ministrovi spravodlivosti, a ak je obvineným advokát, aj Slovenskej advokátskej komore; o tomto úkone upovedomí bez meškania oznamovateľa a poškodeného. Ak bolo uznesenie o vznesení obvinenia oznámené jeho vyhlásením, je policajt povinný vydať obvinenému rovnopis tohto uznesenia bez meškania.

Z obsahu relevantných častí trestného spisu sú zrejmé skutočnosti, na základe ktorých dovolací súd v konečnom dôsledku, (teda, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.), neuznal ako opodstatnený.

Trestné stíhanie v posudzovanej veci bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začaté uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva policajného zboru Úradu justičnej a kriminálnej polície Trenčín zo dňa 26. mája 2010, ČVS: KRP-39/OVK-TN-2010 a následne uznesením zo dňa 15. decembra 2010 rovnakého ČVS, bolo podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vznesené obvinenie O. G. pre zločin kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b/ Tr. zák. a § 139 ods. 1 písm. b/ Tr. zák.

Uznesenie bolo doručené obvinenému O. G. dňa 16. decembra 2010. Domová prehliadka v byte č. XX na ulici A. č. XX na parcele č. XXX/X v D. patriacemu do bezpodielového spoluvlastníctva W. U. a O. U. bola nariadená príkazom sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Trenčín zo dňa 29. novembra 2010, sp. zn. OSTN-V-42/2010-Tp-3 a bola vykonaná dňa 16. decembra 2010 o 10.54 hod. a to aj za prítomnosti vlastníkov bytu a osoby na veci nezúčastnenej. V príkaze na domovú prehliadku bol dostatočne definovaný jej účel, teda, že v daných priestoroch sa majú nachádzať veci dôležité pre trestné konanie a jeho výrok obsahuje všetky zákonné náležitosti. Z výroku je zrejmé, kde a v ktorých priestoroch sa prehliadka mala vykonať a kto ju vykoná.

Z vyššie uvedeného je preukázané, že domová prehliadka bola vykonaná nepochybne až po začatí trestného stíhania. Tento procesný úkon bol vykonaný pri rešpektovaní všetkých vyššie citovaných zákonných ustanovení § 100 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 105 ods. 1, ods. 2 Tr. por. Spôsob vykonania domovej prehliadky bol vykonaný zákonným spôsobom, v priebehu jej vykonávania neboli porušené žiadne práva obvineného a v tomto smere sa Najvyšší súd Slovenskej republiky nestotožnil s názorom dovolateľa. Tvrdenie obvineného uvádzané v odôvodnení dovolania, že domová prehliadka bola vykonaná bez prítomnosti majiteľa nehnuteľnosti, nezodpovedá objektívnej realite. Zo zápisnice o vykonaní domovej prehliadky a prehliadky iných priestorov alebo pozemkov zo dňa 16. decembra 2010 (č. l. 294-303 vyšetrovacieho spisu) vyplýva, že v čase od 10,54 hod. do 11,41 hod. dňa 16. decembra sa pred vykonaním domovej prehliadky čakalo na vlastníka bytu a úkon bol vykonaný až po jeho príchode. Táto skutočnosť je nepochybne zrejmá aj zo skutočnosti, že všetky strany zápisnice o vykonaní domovej prehliadky vlastníci bytu W. U. a O. U. vlastnoručne podpísali.

Preto konajúce súdy správne uznali vykonanie domovej prehliadky za dôkaz procesne i vecne spôsobilý.

Neobstojí ani námietka obvineného založená na tvrdení, že: „v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa nie je uvedené, prečo boli ako dôkaz použité výpovede svedkov z prípravného konania, ktoré boli vykonané bez prítomnosti obhajcu obžalovaného.“ Nie je uvedené ani, ako sa okresný súd vysporiadal so skutočnosťou, že vykonal hlavné pojednávanie v čase, kedy sa cítil chorý a žiadal o odročenie

hlavného pojednávania.

Rozhodnutiu súdu vo veci samej musí predchádzať činnosť súdu zameraná na spoľahlivé zistenie skutkového stavu - dokazovanie zodpovedajúce garanciam spravodlivého súdneho konania a to najmä garanciam obsiahnutým v princípe rovnosti zbraní a práve na kontradiktórne konanie.

Princíp rovnosti zbraní vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je protistrana.

Právo na kontradiktórne konanie zase znamená, že procesné strany musia dostať príležitosť predložiť všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ako aj zoznámiť sa so všetkými ďalšími dôkazmi, ktoré boli predložené s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu a vyjadriť sa k nim.

Z hľadiska dôsledného dodržania zásady kontradiktórnosti konania, nie je možné úspešne namietat' ani nezákonnosť vykonania výsluchu viacerých svedkov len na základe skutočnosti, že svedkovia boli v počiatočných fázach trestného konania vypočutí bez prítomnosti obhajcu obvineného. Na hlavnom pojednávaní boli títo svedkovia vypočutí za prítomnosti obvineného a jeho obhajcu. Obvinený v priebehu hlavného pojednávania mal možnosť vyjadriť sa k jednotlivým dôkazom a klásť otázky vypočúvaným svedkom. Z tohto pohľadu je ťažiskovým dokazovanie v štádiu súdneho konania a nie dokazovanie vykonané v štádiu vyšetrovania.

Najvyšší súd v danej súvislosti považuje za potrebné tiež zdôrazniť, že výrok o vine obvineného bol založený a opretý na celom rade aj iných dôkazov, podrobne rozvedených v odôvodnení rozsudku Okresného súdu Trenčín i dovolaním napadnutého rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, ktoré boli vykonané v potrebnom rozsahu, správne a v súlade so zákonom.

Nad rámec Najvyšší súd Slovenskej republiky ale poznamenáva, že ak Trestný poriadok stanovuje podmienky vykonávania dôkazov, je treba tieto chápať v ich materiálnom pojatí. To znamená, že súdne konanie je treba viesť takým spôsobom, aby došlo k naplneniu účelu obhajoby a tým aj k zabezpečeniu základných práv obvineného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto časti dovolacej argumentácie obvineného dodáva, že z hľadiska zachovania obhajobných práv obvineného, bol postup konajúcich súdov v predmetnej veci, plne lege artis a v súlade s požiadavkou zákona na rešpektovanie práva obvineného na obhajobu. Treba tiež v danej súvislosti zdôrazniť, že zachovanie práv obvineného sa v konkrétnej veci musí vždy posudzovať v kontexte s priebehom celého trestného konania a nie len parciálne vo vzťahu k jednému úkonu.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že obvinený mal dostatok času a možností, aby sa mohol opakovane vyjadriť k jednotlivým, vo veci vykonaným dôkazom a rovnako aj predniesť svoj konečný návrh na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu. Preto jeho dovolacie námietky v tomto smere sú irelevantné.

Vo veci vykonané dôkazy boli teda súdom vykonané správne, v súlade so zákonom a boli aj správne vyhodnotené, tak ako na to poukázal aj odvolací súd vo svojom rozsudku z 23. apríla 2014, sp. zn. 3To 7/2014, ktorým bolo rozhodnutie okresného súdu o uznaní viny obvineného, na základe jeho odvolania, potvrdené.

Ani v štádiu súdneho konania nedošlo k žiadnemu porušeniu obhajobných práv obvineného, resp. jeho práva na spravodlivý proces. V danej súvislosti treba pripomenúť, že hlavné pojednávanie na Okresnom súde Trenčín bolo postupne odročované z rôznych procesných dôvodov, najmä pre neprítomnosť niektorých svedkov a tiež z dôvodu opakovaných námietok zaujatosti vznášaných obvineným proti konajúcim zákonným sudcom. Z obsahu zápisníc o hlavnom pojednávaní (zo dňa 24. - 26. augusta 2011, 30. novembra 2011, 2. decembra 2011, 23. februára 2012, 22. marca 2012, 30. marca 2012, 12. septembra 2013 a 17. októbra 2013) vyplýva, že obvinený na každom hlavnom pojednávaní žiadal o jeho

odročenie z rôznych dôvodov, pričom dôvody postupne v priebehu konania menil. Spočiatku žiadal o odročenie pre neprítomnosť konkrétnych svedkov, resp. pre údajnú formálnu chybu v obžalobe, neskôr pre nevyhovujúce podmienky na prípravu na hlavné pojednávanie v ústave na výkon trestu odňatia slobody (v čase vykonávania trestu odňatia slobody v ÚVTOS Ilava) a napokon na hlavnom pojednávaní dňa 22. marca 2012 a dňa 17. októbra 2013 pre údajné zdravotné problémy. Na hlavnom pojednávaní dňa 22. marca 2012 opakovane namietal, že nemá v rámci výkonu trestu odňatia slobody podmienky na prípravu na hlavné pojednávanie a že má zvýšenú teplotu (38 stupňov Celzia) a necíti sa dobre. Následne bolo zistené, že obvinený má mierne zvýšenú telesnú teplotu (37,3 st. C), z dôvodu ktorého bolo jeho žiadosti o odročenie hlavného pojednávania vyhovie. Rovnako aj dňa 17. októbra 2013 boli tvrdenia obvineného o jeho predchádzajúcej dopravnej nehode a jeho ošetrovaní, preverení, avšak s negatívnym výsledkom.

V kontexte s vyššie uvedenými okolnosťami, vyznieva dovolacia námietka obvineného, že súd vykonal hlavné pojednávanie v čase jeho zdravotných problémov, irelevantne. Vyššie uvedené okolnosti a faktografia priebehu hlavného pojednávania viac nasvedčujú na účelové konanie obvineného s cieľom marenia jeho plynulého priebehu.

Pokiaľ ide o nevykonanie niektorých ním, resp. obhajcom navrhovaných dôkazov, v priebehu trestného konania, treba uviesť nasledovné:

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán.

V priebehu trestného konania bol v procesnom postavení svedka vypočutý celý rad svedkov, súdni znalci a boli oboznámené listinné dôkazy zadokumentované v trestnom spise.

Stanovisko obvineného prezentované v odôvodnení dovolania, že súdy v rámci dokazovania nepostupovali zákonným spôsobom, pretože nevykonali dôkazy tak, aby boli odstránené rozpory a pochybnosti o skutkových zisteniach, nie je pravdivé a vyznieva značne subjektívne.

Proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť presné pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená vo vyššie citovanom ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Zásada voľného hodnotenia dôkazov, vybudovaná na vnútornom presvedčení orgánov činných v trestnom konaní znamená teda myšlienkovú činnosť, ktorá vytvára pre súd možnosť dostatočného priestoru v rámci vlastnej úvahy k tomu, aby sám určil rozsah dokazovania a vykonal prípadnú selekciu navrhovaných dôkazov procesnými stranami v obsahovom kontexte významu navrhovaných dôkazov niektorou z procesných strán, v porovnaní s množstvom, kvalitou a závažnosťou tých dôkazov, ktoré už boli vo veci vykonané.

Z uvedených dôvodov dovoláciu námietku obvineného, spočívajúcu v tvrdení, že súd nevykonával niektorý z navrhovaných dôkazov, je preto treba považovať z hľadiska naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. za irelevantnú.

V danej súvislosti najvyšší súd konštatuje, že v postupe orgánov činných v trestnom konaní nie je možné vidieť žiadne porušenie zákonných záruk spravodlivého procesu. Obsah trestného spisu neposkytuje žiaden podklad o tom, že by vyšetrovateľ v rámci prípravného konania a okresný, resp. krajský súd pri vykonávaní úkonov súdneho konania postupovali v rozpore s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami ako aj, že by vykonali relevantné dôkazy nezákonným spôsobom.

Ďalšími dovolacími námietkami obvinený poukazuje na nesprávne ustálenie skutkového stavu a v konečnom dôsledku sa domáha oslobodenia spod obžaloby s poukazom na to, že predmetnej trestnej činnosti sa nedopustil, keďže svojím konaním nenaplnil pojmové znaky skutkovej podstaty žiadneho trestného činu.

V naznačenom rozsahu teda obvinený namieta pochybenia v skutkových zisteniach ustálených, vo veci skôr činnými, súdmi a v nimi vykonanom hodnotení dôkazov. Pritom sa obvinený domáha tak podstatnej zmeny skutkových záverov, ktoré by viedli ku konštatovaniu, že stíhaných skutkov sa nedopustil, napriek tomu, že súdy oboch stupňov dospeli k opačnému záveru.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., je že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky opakovane judikoval, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností, prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní, môže vykonať dovolací súd len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvineného O. G. to znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutkov potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov zločinu kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák. za požitia ustanovenia § 138 písm. b/ Tr. zák. a ustanovenia § 139 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., zo spáchania ktorého trestného činu bol obvinený uznaný vinným.

K naplneniu pojmových znakov trestného činu kupliarstva „iného zjedná, pohne, zvedie, využije, získa alebo ponúkne na vykonávanie prostitúcie“, predpokladá aj dobrovoľné konanie inej osoby a naplnenie znaku „koristí z prostitúcie vykonávanej iným“ v ustanovení § 367 Tr. por. o kupliarstve sa nevyžaduje, aby páchatel výslovne vyžadoval alebo vynucoval hmotný prospech z prostitúcie iného, ale postačí

opakované prijímanie úplaty z prostitúcie iného alebo za to, že umožní jej vykonávanie.

Dovolateľ namietal tiež neuloženie súhrnného trestu odňatia slobody. Ani táto jeho dovolacia námietka nie je vecne opodstatnená. Ak bol obvinenému uložený súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. a neskôr bol ďalším rozsudkom uznaný vinným trestným činom spáchaným po vyhlásení prvého rozsudku a pred vyhlásením rozsudku, ktorým mu bol uložený súhrnný trest, nejde v prípade posledného odsúdenia o súbeh trestných činov, ktorý je nutným predpokladom uloženia súhrnného trestu, ale o recidívu, takže je nutné uložiť samostatný trest. O súbeh by išlo len v prípade, keby už prvým odsudzujúcim rozsudkom bolo možné páchateľovi uložiť trest aj za trestný čin, ktorý vyšiel najavo neskôr.

Napokon je treba zdôrazniť, že pokiaľ dovolateľ opakovane namietal písomné odôvodnenie rozhodnutia okresného i krajského súdu, najvyšší súd sa s týmito dovolacími námietkami obvineného nezaoberal, pretože dovolanie proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (podľa § 371 ods. 7 Tr. por.).

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného O. G. na verejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.